

A FRANK HAMISÍTÁS

Avagy egy elmulasztott magyar ellentámadási lehetőség.

Vagy tíz évvel ezelőtt csavargattam a televízió csatornaváltó gombját. Valami jó programot reméltem találni. Hiu ábránd. Végre is megakadtam az ontarioi francia csatornán. Bár nem sokat értek franciául, valahogyan ismerősnek látszott a környezet, a ruhák, alakok. Nemsokára egy ezerfrankost is vizsgálgattak a detektívfélek. Valami rögtön derengeni kezdett. Persze, a magyar frankhamisítási botrányt filmesítették meg. Lassan ismerős arcok is feltűntek, magyar színészek. Magyar tiszti egyenruha is előkerült, Major Tamáson, aki mint kiderült, Bethlen István miniszterelnököt játszotta, döbbenetesen élethűen. Mintha csak ikertestvérek lettek volna... Mivel ismertem a történetet, a dialogusokra könnyen lehetett következtetni.

Amint kiderült, Kádárék a magyarság hitelrontásának lázában belementek, hogy a franciákkal közös vállalkozásban filmen örökítsék meg a híres magyar frankhamisítási botrányt.

A fiatalabbak kedvéért, röviden vázolólok a híres-hirhedt esetet.

Köztudomású, hogy a Trianoni békeparancs értelmi szerzői a csehek (Masaryk, Benes) és a románok voltak, míg a gyakorlati megvalósítást a franciák vállalták, némi angol segítséggel. A váratlan és felfoghatatlan tragédia után, katonai és gazdasági gyengeségünk realitását megértve, néhány jó hazafi törte a fejét, hogyan lehetne megtorolni ezt a kárunkra elkövetett büntetést a franciákon.

Valaki előjött a francia frank felhígításának az ötletével. Ha elegendő hamis frank kerül forgalomba, gondolták, a nemzetközi pénzpiacra elkerülhetetlen a pánik, s a franciák pénze elértéktelenedik. Ezzel nemzetgazdaságuk is csödbe kerül, s a kitörő elégedetlenkedés akár forradalomba is megnyilvánulhat. Persze azok az államok is bajba kerülnek, amelyek a francia frankhoz kötődnek valamilyen formában. Itt elsősorban Jugoszlávia és Románia volt érintve, de nem kis mértékben károsodott volna Csehszlovákia is.

Ha az ötlet nem is volt tulságosan eredeti - amint később látni fogjuk - hatásosnak látszott. A kivitelezéssel volt a baj. Ugyanis az ilyen vállalkozáshoz egy ügyes, a pénzvilágban járatos szervezetre lett volna szükség, nem pedig néhány amatőr katonatisztra és gentryre.

A pénzt szépen megrajzolták (a cserkészparancsnokom, aki kitünő térképész-grafikus volt), és kinyomatták megfelelő mennyiségben. A minőséggel baj volt, jobb volt mint az eredeti....

Utnak indult Nyugat-Európába néhány, utazásban és nagystilü

vigadozásban jártas hazánkfia, akik úri becsületszavukat adták, hogy egyéni hasznót nem csinálnak az ügyből. Annak rendje-módja szerint elkezdtek költeni a vadonutaj ezreseket, de nem jutottak messzire. Egy ideig ugyan szépen mentek a dolgok, de néhány hamis ezerfrankos felakadt a bankokban. Óriási pánik keletkezett. A nemzetközi pénzpiacon megrendült a frankba vetett bizalom. A frank a jól megérdemelt, de sajnos rövid ideig tartó zuhanórepülésbe került.

A nyomozás teljes erővel megindult. Szinte gyerekjáték volt elkapni az első amatört, kinek nyomán pillanatok alatt felgöngyölték a szálakat és lakat alá tették a francia frank "merénylőit". A franciák nagy botrányt csaptak. Dühös kormányuk eget-földet megmozgatott, hogy a magyar kormányt tegye felelőssé a kalamitásért, ami sok pénzébe került a francia kincstárnak. A diplomácia minden eszközét felsorakoztaták, hogy a magyarokat megalázzák, kártérítésre, bocsánatkérésre kényszerítsék. Bethlen Istvánnak össze kellett szednie nemkevés eszét, tapasztalatát, érdekeink megvédésére. Végülis, a jól megtervezett, de nevetségesen rosszul végrehajtott akció fordítva sült el.

A franciákat ránk dühítették, de csak könnyen kiheverhető sebeket ejtettek nemzetgazdaságukon. Ha Trianon miatt a franciáknak esetleg volt is valami lelkiismeretfurdalásuk, az gyorsan elpárolgott "s még nekik állt feljebb".

Nos, kinek az érdeke volt ennek a filmnek elkészítése? Kinek jutott eszébe a téma? érdekes volna kinyomozni, hogy kinek a kezdeményezésére és milyen hátsó gondolattal készült ez a film. Ha már a franciák akartak egy ilyen filmet készíteni - amit erősen kétlek - miért vett részt ebben a Kádár kormány keményen kézbentartott filmvállalata? Talán nem volna lehetetlen az egész díszes társaság névsorát előszedni a feledés jótékony homályából, akik felelősek ezért a magyarelles film elkészítéséért. Ezt a filmet nyugodtan a Hideg napok című film mellé lehetne tenni. Mindkettő a magyar bűnököt pellengérezte ki, annélkül, hogy az ellenünk elkövetett tizszeresen, százszorosan súlyosabb bűnököt akár csak megemlítették volna. Az egész csak arra volt jó, hogy az új, általuk felnevelt generációkba belesüssék a bűntudatot, s szégyeljék nemzetük multját.

Ami a franciák álszent felháborodását illeti, vegyük csak elő bármelyik angolnyelvű, pénzhamisításokról írott könyvet. Kiderül, hogy a második világháborúig, a világ kimagaslóan legsikeresebb pénzhamisítói a franciák voltak. Napoleon nemcsak a harcmezőn jeleskedett, hanem pénzhamisításaival rendkívül sikeresen ásta alá az orosz, angol és osztrák nemzetgazdaságot. Olyan alaposan, hogy az osztrák közgazdaság, amely a

hadviselést is alig bírta, teljes csödbe ment. Vele együtt természetesen mi magyarok is. Sőt, sokkal szegényebbek lévén, keményebben érintette ez Magyarországot, mint az örökös tartományokat.

Azóta persze mások is használták ezt az olcsó, de hatásos fegyvert. Hitler nagy mennyiségben hamisította az angol fontot, az amerikai dollárt. Különösen az angoloknak ártot sokat, akiknek pénze sokat veszített értékéből az ötfontos bankjegyek kényszer– beváltása során.

Az angoloknak sem voltak skrupulusaik, ha másnak szabad, miért ne csinálják ők is?! A Falkland szigetekért folytatott háború alatt, vidáman szórták a hamis argentin bankjegyeket, alapjaiban rendítvén meg a már régen infláló pénzben való hitet. Ezzel is rövidítvén a háborút.

Most pedig Irán dobott "piacra" legalább egy milliárd értékű hamis százdollárost hadianyag vásárlásainak fedezésére, amit a bankok is csak nagy nehézségek árán tudnak felismerni.

Nyugodtan mondhatjuk, hogy bőven "megbűnhödtük a multat és jövődöt"! A legkisebb méretű és hatású, materiálisan kitünően megszervezett de égbekiáltóan ügyetlenül lebonyolított pénzhamisítási háborúnkért ismét mi fizettük a legmagasabb árat presztizsben és ellenségek szerzésével. Tetejében néhány gyászmagyar lelkesen segédkezett a már majdnem elfelejtett, jelentéktelen "bűnünk" hírének felújításában és felnagyításában.

Ha csak moziban vetítették volna ezt a "műremeket", nem okoztak volna jóvátehetetlen kárt, hiszen a legjobb filmet is kevesen és azok is csak egyszer nézik meg. A TV azonban állandóságot jelent. Késő esténként az idők végéig mutatni fogják ezt a nyomorúságos filmet. Nincs olyan francia, aki ne látná legalább egyszer életében. Nem lesz közöttük, aki ne tudná, hogy a magyarokat gyűlölni kell, mert a szent frankot megtámadták. Köszönjük, janicsárok!

A diplomataképző tanfolyamon ezeket is kellene tanítani. Nemcsak a pusztá tény, hanem mások tetteivel összehasonlítva is. Az ellenpropaganda (kárelhárítás) fogásait és a hatásos ellentámadás módszereit, eszközeit is belé kell verni a diplomata palántákba. A frankhamisítási botrány alkalmával például ragyogóan neveltségessé lehetett volna tenni a franciákat. Egész Európát el kellett volna árasztani egy szatirikusan megírt pamflettel, amelyben a franciákat álszent műfelháborodás példaképeiként állították volna be. Már csak az arányok bemutatásával is neveltségessé lehetett volna őket tenni.

Node a propagandához még ma sem értünk, nemhogy akkoriban... Meddig engedhetjük meg magunknak a tudatlanság luxusát?

M Sz

